MAARİF VEKİLLİĞİ NEŞRİYAT MÜDÜRLÜĞÜNCE HER HAFTA PAZARTESİ GÜNLERİ ÇIKARILIR. İLGİLİ MAKAM VE MÜESSESELERE PARASIZ GÖNDERİLİR.

# T. C. MAARİF VEKİLLİĞİ TEBLİĞLER DERGİSİ

YILLIK ABONESİ 40 KURUŞTUR. ABONE TUTARI MALSANDIKLARINDAN BİRİNE YATIRILMALI VE ALINACAK MAKBUZ MAARİF VEKİLLİĞİ NEŞRİYAT MÜDÜRLÜĞÜNE GÖNDERİLMELİDİR

CİLT: 7 | 18 KÂNUNUEVVEL 1944 | SAYI: 307

## KARARNAMELER:

T. C.
BAŞVEKÂLET MUAMELÂT
UMUM MÜDÜRLÜĞÜ
Kararlar Müdürlüğü
Karar sayısı: 3/1883

### Kararname sureti

Sıhhat müesseseleriyle, resmî tedris ve Türk Maarif Cemiyeti müesseselerine ucuz fiyatla şeker verilmesi hakkındaki Sıhhat ve İçtimai Muavenet, Maarif, Ziraat, Dahiliye, ve Münakalât Vekilliklerinin teklifleriyle Maliye Vekilliğinin mütalâaları İcra Vekilleri Heyetince 6/12/1944 tarihinde tetkik edilerek:

Umumi Muvazeneye dahil dairelere, mülhak bütçeli idarelere hususi idare ve Belediyelere ve menafii umumiyeye hadim cemiyetlere ait bilumum sıhhat müesseseleriyle resmî tedris müesseselerinin ve Türk Maarif Cemiyetine bağlı lise ve talebe yurtlarının, Darülaceza ve Manisa Beynelmilel Moris Şinasi hastanesinin ihtiyacı olan şekerin hükümetçe ekmek ve ekmeklik hububat ve sair eşya maddelerinin dağıtılmasına dair talimatnameye müstesniden değişmez ve dar gelirlilere dağıtılan fiat üzerinden verilmesi kabul olunmuştur.

Reisicumhur
*İSMET İNÖNÜ*

| | | |
|---|---|---|
| Başvekil<br>*Ş. Saraçoğlu* | Adliye Vekili<br>*R. Türel* | M. M. Vekili<br>*A. R. Artunkal* |
| Dahiliye Vekili<br>*Hilmi Uran* | Hariciye Vekili<br>*H. Saka* | Maliye Vekili<br>*N. E. Sümer* |
| Maarif Vekili<br>*Hasan-Âli Yücel* | Nafıa Vekili<br>*Sırrı Day* | İktisat Vekili<br>*Fuat Sirmen* |
| S. İ. M. Vekili<br>*Dr. H. Alataş* | G. İ. Vekili<br>*S. H. Ürgüplü* | Ziraat Vekili<br>*Ş. R. Hatipoğlu* |
| Münakalât Vekili<br>*A. F. Cebesoy* | Ticaret Vekili<br>*S. C. Sirel* | |

## KARARLAR:

305 inci sayının devamı

### *Talim ve Terbiye Heyeti Kararı*

Karar sayısı: 424
Karar tarihi: 11/XI/1944

ÖZET: Gazi Terbiye Enstitüsü müfredat programı h.

FİZİK - KİMYA ŞUBESİ

GENEL MATEMATİK

*Birinci ve ikinci sömestrde haftada 3 saat, üçüncü ve dördüncü sömestrde haftada 1 saat*

Üsler ve üslü kemiyetler, kesir veya negatif üsler; bunlarla işlemler. Bir tam çok terimlinin diğer birçok terimliyle bölünmesi. x—a ile bölmeden çıkacak kalan ve bölünebilme şartı. Birçok terimlinin kökleri ve çarpanlara ayrılması. Değişkeni — ∞ dan + ∞ a kadar değiştirerek, çizgel çarparlara ayrılmış birçok terimlinin işaretinin, incelenmesi. Bir değişkenli rasyonel bir kesrin işaretinin incelenmesi.

Basit fonksiyon kavramı; limit; limitlere dair esas kuralların örneklerle izahı. Fonksiyonlarda süreklilik ve kesiklik ve bunların örneklerle izahı.

Türev; geometrik mânası; bir toplamın, bir çarpımın, bir bölümün türevi. Fonksiyon; fonksiyonun türevi. Z = [ f (X) m ] foksiyonunun türevi.

Bir değişkenin, bir fonksiyonun değişiminde türev işaretinin rolü. Artma, eksilme, maksimum, minimum. Birinci, ikinci ve üçüncü dereceden tam çok terimli şeklindeki bir fonksiyonun değişimi ve grafiği.

y = m x + n fonksiyonunun grafiği bir doğru olduğunun ispatı. Sabit bir noktadan geçen ve eğimi, belli olan bu doğrunun, sabit iki noktadan geçen bir doğrunun denklemi. Bir noktadan bir doğruya uzaklığı. Dayirenin denklemi. Elips ve hiperbolün denklemleri. Parabolün denklemi. Bu eğrilerin teget ve normallerinin denklemleri.

Bir değişkenli fonksiyonda asimptorlar ve örnekler

$$y = \frac{ax + b}{a'x + b'} \quad \text{ve} \quad y = \frac{ax2 + b^x + c}{a'^x2 + b'x + c'}$$

tipindeki fonksiyonlar değişimi ve grafikler.

Trigonometrik fonksiyonların tanımı, değişimi, grafiği ve aralarındaki esas bağıntılar. Logaritma cetvellerinin kullanılması. a±b nin trigonometrik çizgileri, tahvil formülleri, 1 ve 2 bilinmiyenli trigonometrik fonksiyonların türevleri. Türev yardımiyle bazı basit tipteki trigonometrik fonksiyonların değişimi ve grafiği.

Üçgenlerde basit bağıntılar, Üçgenlerin çözümü. Newton iki terimlisi formülü.

Seriler: Aritmetik ve geometrik seri: Pozitif terimli seriler; d'Alembert ve Cauchy kuralları. Yakınsak seriler. $(1+\frac{1}{m})^m$ ifadesini m = ∞ için limiti. e sayısı $e^x$ ve $a^x$ fonksiyonlarının incelenmesi bir değişkenli fonksiyonlar için Taylör, Mac-Laurin formülleri ve serileri. Çok raslanan başlıca fonksiyonların seriye açılması, belirsiz şekiller; Hôpitales kuralı.

Ters fonksiyonlar ve türevleri. Dayiresel ters fonksiyonlar, bunların seriye açılması. Logaritma fonksiyonu; L (1+x) in seriye açılması.

Karmaşık sayı, temel işlemle ve bunların geometrik mânası, Moivre formülü, yayların bölünmesi problemi. Bir tam çok terimlinin en genel şekilde çarpanlara ayrılması. Rasyonel bir kesrin basit kesirlere ayrılması. Lagrange - Toisson formülü, bir bilinmiyenli cebirsel bir denklemin çözümünde yaklaşık metotlar.

İki ve üç değişkenli fonksiyon hakkında kısa izahlar: kısmi türevler. Diferensiyelin tanımı ve geometrik mânası, Türevi hesaplanabilen fonksiyonların diferensiyelleri. Tam diferensiyel. Fizikten alınan diferensiyel ifadelere dair örnekler.

İlkel fonksiyonun tanımı ve alan kavramı kabul edilerek varlığının ispatı. Rasyonel bir kesrin itmamı. Tirigonometrik ifadelerin itmamı. Seriye açarak itmam. Sınırlı tamamı: alanların hesaplanması. Bir yay uzunluğunun hesaplanması. Bir dönel yüzeyin alanının hesabı. Basit tamamiyle hesaplanabilen hacımlar.

Diferensiyel denklemlerin nasıl meydana geldiği hakkında fizik ve kimyadan alınacak örnekler. Birinci basamaktan diferenesyel denklemler: Değişkenlerin ayrılabilen başka tipleri.

Sabit katsayılı, ikinci basamaktan çizgel diferensiyel denklemler: ikinci tarafsız veya ikinci tarafı f (x) gibi birçok terimli veyahut a cos m x+b cos m x veyahut a $e^{mx}$ şeklinde veyahut bunların toplamı şeklinde olan böyle bir diferensiyel denklemin itmamı.

Fizikte raslanan başlıca kısmi diferensiyel denklemlerin itmamı hakkında örnekler. Tam diferensiyellerin itmamı hakkında basit örnekler.

MEKANİK

*İkinci sınıf: Haftada 2 saat*

*Statik;*

*Noktanın statiği:* Kuvvet. Vaktörler; tanımları; izdüşümleri; geometrik toplamları. Maddi nokta. Statiğin prensipleri. Bir maddi noktanın dengesi. Serbest olmıyan noktanın statiği. Kayma sürünmesi. Serbest olmıyan bir noktanın sürtünmesiz dengesi. Hareketli bir noktanın bir yüzey üzerindeki sürtünmeli dengesi.

*Katıların dengesi:* İç ve dış kuvvetler. Bir kuvvetler sisteminin iki kuvvete, bir kuvvete, bir kuvvet çiftine indirgemesi. Paralel kuvvetlerin birleşimi. Kuvvet çiftlerinin bileşimi.

*Momentler:* Varignon teoremi. Genel bileşik ve bileşk moment. Dengenin analitik şartları.

*Ağırlık merkezleri:* Bir katı cismin, bir prismanın, bir silindirin ağırlık merkezi.

Serbest olmıyan katı cismin statiği. Bir sabit noktası bulunan bir katı cismin, bir sabit eksen etrafında dönen bir katının, bir düzlem üzerinde dürtünmesiz duran katının, bir katı cisimler sisteminin dengesi.

*Kinematik:*

*Doğrusal hareket:* Düzgün hareket. Ortalama hız. Doğrulsal hareketin hızı. İvme. Hız ve ivme diyagramları. Cisimlerin düşmesi

Salınım hareketi.

*Eğrisel hareket:* Ortalama hız. Hodoğraf. İvme. Hızı, ivmenin izdüşümleri. Dayiresel hareket. Hız vektörünün kutupsal koordinatlara göre bileşenleri. İvme vektörünün tegetsel bileşeni.

*Katı bir cismin başlı hareketleri:* Öteleme hareketi. Dönme hareketi.

*Hareketlerin bileşimi:* Temel teorem. Helisel hareket. İvmelerin bileşimi.

*Dinamik:*

Kütle. Eğlemsizlik prensipi.

*Mekaniğin temel prensipi:* Kuvvetlerin bileşimi prensipi. Etki ve tepkinin eşitliği prensipi. Yer çekimi. Kuvvet alanı. Kuvvet fonksiyonu seviye yüzeyleri. Noktanın dinamiği. Ağırlıklı bir noktanın hava içindeki hareketi. Alanlar kanunu.

*İş:* Grafikle gösterme. Kuvvetin bir kuvvet fonksiyonundan türemesi hali: Gezegenlerin hareketi. Basit sarkaç. Bir eğik düzlem üzerinde sürtünmesiz hareket eden nokta. Bir eğri veya bir yüzey üzerinde sürünerek hareket eden nokta. Katının dinamiği.

*Basit makineler:* Eğik düzlem. Lövye, Çıkrık. Makaralar. Mekanik birimleri.

## FİZİK

*Birinci sınıf: Haftada 4 saat ders*
*2 saat pratik çalışma*
*İkinci sınıf: Haftada 4 saat ders*
*2 saat pratik çalışma*

Fizikte metot, ölçme, birim kavramı; gözlem, deney, kanun, hipotez ve teori kavramları hakkında bilgiler.

*Kinematik:* Hareket, hız, ivme.

Dinamiğin temel kanunu; özel hal: cisimlerin düşmesine tatbiki. Ağırlık ve kütle kavramları, ağırlık ve kütle birimleri.

Dinamiğin temel kanununun tatbikatı: Atvood makinesi, eğik düzlem ve diğer misaller. Havada düşme, limit hız.

Potansiyel ve kinetik enerji. Mekanik enerjinin sakımı.

Hareket miktarı; hareket miktarının sakımı. Misaller: Balistik sarkaç, ilâh.

Birim sistemleri: C. G. S., M. T. S. ve M. K. S. sistemleri.

Dönme hareketleri: İvmenin, hodoğraf vasıtasiyle, vektoriyel tarifi. Düzgün dairesel harekette hız ve ivme ve muhtelif kemiyetler (periyot, ferkans, çizgisel ve açısal hız) cinsinden ifadeleri.

Dönme hareketindeki kinetik enerji: Dönen bir cismin kinetik enerjisinin hesabı, eğlemsizlik momentinin tarifi; basit eğlemsizlik momenti hesapları.

Dinamiğin temel kanununun dönen bir cisme tatbiki: Atvood makinesinin tekerlek de hesaba katılarak incelenmesi; eğik düzlem üzerinde yuvarlanarak düşen cisimler (meselâ küre ve silindir).

Hareket miktarının sakımı kanununun dönen cisimler için alacağı şekil, misaller.

*Periyodik hareketler:* Periyot, frenkas, pülzasyon... ilâh.

Sinüsoidal hareket: Hız, ivme ve kuvvet. Misaller: basit sarkaç, esnek kuvvetler tarafından hâsıl edilen salınımlar.

Evrensel çekim kanunu; özel hal: yer çekimi. g nin enlem ve yükseklikle değişmesi, g nin ölçülmesi. Gezegenlerin hareketleri. Kepler kanunları.

*Statik:* Vektör kavramı; Vektoriyel kemiyetlerin gösterilişi; Vektörler üzerinde işlemler, kuvvetlere tatbiki.

Muhtelif kuvvetlerin tesirine mâruz bulunan bir cismin denge şartları: Misaller. Terazi; duyarlık ifadesinin çıkarılması.

Yogunluk tâyini.

Hidrostatik. Pascal prensipi. Arşimet prensipi. Yüzen cisimler, denge şartları.

Gazların statiği. Atmosfer. Manometreler. Barometreler. Havanın önceden kestirilmesi hakkında bilgiler.

Hidrodinamik ve aerodinamik hakkında bilgiler. Kılcal olaylar.

*Akustik:* Sesin yayılma hızı. Ses veren teller ve ses boruları hakkında bilgi.

### ISI

*Sıcaklık kavramı:* Termometreler: Nörmal termometre. Civalı termometre.

Katıların uzama ve genişlemesi, sıvı ve gazların genleşmeleri. Gazların genleşme ve sıkışabilme kabiliyetleri: Mariotte ve Gay - Lussac kanunları. Mutlak sıcaklık; gazların hal denklemleri.

*Isı kavramı.* Bir ısı miktarının tarifi ve ölçülmesi; Kalorimetre: Karışımlar metodu. Katı, sıvı ve gazların ısınma ısıları, ölçülmeleri.

*Hal değiştirmeleri:* Kanunları; ergime ısısı, buharlaşma, sıvılaşma, Andrews eğrileri; kritik nokta. Buharlaşma ısısı.

Isı makineleri.

*Termodinatik:*

Bir sistemin değişmeleri. Özel hal: hacım ve basınçtan ibaret iki değişken hali. Eşdeğerlik prensipi. J nin tâyini, iç enerji; iç enerji değişim miktarı; enerjinin sakımı prensipi:

Carnot prensipi: tersinir değişmeler. Tek bir ısı kaynağiyle değişmeler. Biribirinden farklı iki ısı kaynağiyle tersinir değişmeler, Termodinamik sıcaklıklar. İki kaynakla yapılan, tersinir olmıyan, kapalı değişmeler. Kapalı olmıyan değişmeler. Entropi, entropi değişiminin hesabı. Carnot prensipinin tecrüdedilmiş sistemlere tatbiki. Enerjinin değersizleşmesi.

*Geometrik optik:*

Işığın yayılma hızı.

Işığın doğru yolla yayılması.

Işığın yansıması: Aynalar.

Işığın kırılması: Tam yansıma.

Düzlem diyoptr. Paralel düzlem yüzlü levhalar. Prisma.

Küresel diyoptr. İnce küresel mercekler.

Fokometri.

Merceklerin kusurları.

Fotoğraf. — Projeksiyon aleti.

Göz — görme.

Işığın disperesiyonu; Tayf. Cisimlerin renkleri. Spektroskopi.

Optik aletleri: Büyüteç. Mikroskop. Dürbünler.

Teleskop.

Fotometri.

Işıma, Stefan ve Wien kanunları Kirchhoff kanunu.

*Fizik Optik:* Işığın doğru yolla yayılması keyfiyetinin hatırlatılması. Kırınım. Young deneyi.

Girişim saçaklarının hasıl edilmesi.

Dalga boyu ölçülmesi.

Saçak sisteminin yer değiştirmesi.

Billet'nin yarım mercekleri.

Fresnel aynaları.

Frensel çift prisması

Newton halkaları.

Ağlar.

Çift kırılma.

Polarma.

*Elektrik:*

Elektostatik: Coulomb kanunu ve gerçekleme metotları, elektrik miktarı birimi - Elektriğin iletkenler üzerinde dağılışı, yüzey yoğunluk - Elektriki alan, teoremi - Elektrik pitansiyel, potansiyel birimi; alan şiddetinin potansiyel yardımiyle hesabı - muhtelif alan şiddetleri hesabı - Elektrostatik basınç - Elektriki tesir hakkında Faraday teoremi - bir iletkenin sığası, sığa birimi; Kondansator, muhtelif şekilde kondansatorların sığa ifadeleri kondan satorların birleştirilmeleri halinde sığa ifadeleri - Elektriklenmiş bir iletkenin elektriki enerjisi, bir kondansatorun enerjisi - Elektrometreler ve kullanılmaları, Elektroskop.

Elektrik akımı: Elektrik miktarı; akım şiddeti; direnç. Ohm, Joule ve Kırchhoff kanunları. Direnç ölçülmesi, Wheatstone köprüsü; potansiyometre.

Magnetisma: Magnetik alan, düzgün bir magnetik alanın bir mıknatıs çubuğuna tesiri, bir mıknatısın magnetik momenti - düzgün bir alan içinde bir mıknatısın salınım hareketi ve teriyot ifadesi - Arzın magnetik alanı, eğilme ve sapmanın tâyini metotları - Magnetik ölçüler için metotlar.

Bir doğru akımın hasule getirdiği alan şiddeti; bir halkanın merkezinde, bir bobinin ekseni üzerinde bir noktadaki alan şiddeti - Mıknatıslanma, mıknatıslanma şiddeti, magnetik indükleme ve geçirgenlik, histeresiz; ferro, para, dia magnetisma.

Elektromagnetisma: Bir magnetik alanın bir akım üzerine tesiri elektromagnetik kuvvetin iş ifadesi; kapalı bir devrenin bir magnetik alan içinde hareketi, düzgün bir alanın düzlem bir devre üzerine tesiri, böyle devrenin magnetik momenti.

Indükleme: Elektromagnetik indükleme, öz indükleme, selfli bir devrede akımın teessüsü ve kesilmesi.

Elektrostatik ve elektromagnetik birimler, pratik birimler ve biribirlerine tahvilleri.

Alternatif akım: bir sinüsoidal alternatif akım hakkında umumi bilgi; etkin şiddet, etkin protansiyel farkı; iki nokta arasında sarf edilen güç ifadesi - selfsiz, selfli, self ve sığalı devrelerden geçen alternatif akımın etkin şiddet ifadeleri, rezonans hali - üç fazlı akımlar, - iki ve üç fazlı akımlarla döner magnetik alan temini; döner bir magnetik alanın bir mıknatıs çubuğu ve bir bobin üzerine etkisi,, senkron ve asenkron motorların esası - Elektriki enerjinin nakli, transformatorlar-Alternatif akımın doğrultulması, cıva buharlı elektronik doğrultmaçlar. İki levha arasında patlama gerilimine ait kanun, az basınçlı gazlar içinde deşarj. Katod ve X ışınları. Bir Kondansatorün boşalması, titreşimli boşalma şartı. Bir titreşim devresinin priyot ifadesinin bulunması, titreşim devrelerinin rezonası, açık titreşim devresi, Hertz titreşim üreteci. Sönümlü ve sönümsüz titreşimler.Bir triyot lâmbanın karakıtersizlikleri; bir triyot lâmbanın titreşim üretici, yükselteç ve detektör olarak kullanılması. Telsiz telgraf ve telefonda verme ve almanın esasları ve bu hususta kullanılan montajlar. Fotoelektrik sellül ve tatbikatı.

Radyoaktivite hakkında bilgi. Maddenin yapısı hakkında bilgiler.

## KİMYA

*I inci ve II nci sınıflarda haftada 3 saat ders, 3 saat*
***lâboratuvar.***

*Madensiler*

1) *Başlangıç:* Fiziksel ve kimyasal olaylar, maddenin sakımı kanunu. Kimyasal bileşikler ve karışımlar. En önemli kimyasal işlemler.

2) *Hava ve Ateş:* Oksitlenme ve yanma, havanın özelikleri. Sıvı hava. Havanın bileşimi. Oksijen, azot, soy gazlar.

3) *Su:* Suyun mahiyeti, suyun analizi, hidrojen, yayınma, suyun sentezi, indirgenme, suyun özelikleri. Su buharının basıncı, Le Chatelier prensipi, kimyasal dengenin tâbi olduğu şartlar, erirlik, eriyiklerin kaynama ve donma noktaları. Oksijenli su.

4) *Atomlar, moleküller, iyonlar:* Muayyen oranlar kanunu, artan oranlar kanunu, Daltonun atom teorisi, gaz kanunları, Gay-Lusac hacımlar kanunu, Avagadro kanunu. Osmotik basınç. Ebuliyoskopi ve kriyiskopi. Gaz ve buharların molekül ağırlıklarının tâyini. Atom ağırlığının tâyini. Valans, eşdeğer ağırlık, elektriki çözüşme teorisi.

5) *Asitler, bazlar, tuzlar:* Asitlerin ve bazların kuvveti, radikaller. Hidrojen iyonları konsantrasyonu.

6) *Halojenler:* Klor, klorlu hidrojen, klorun oksijenli bileşikleri. Oksitlenme ve indirgenme kavram-

larının genişletilmesi. Brom, bromlu hidrojen, bromürler. İyot, iyotlu hidrojen, iyodürler. Fluor, fluorlu hidrojen, fluorürler.

7) *Kükürt grupu:* Kükürt, kükürtlü hidrojen ve sülfürler, kükürt dioksit, sülfüroz asit ve sülfitler, kükürt trioksit ve sülfürik asit, tiyosülfürik asit ve tiyosülfatlar. Selenyum ve tellur hakkında kısa bilgi.

8) *Azot-Fosfor grupu:* Azot, amonyak, azotun oksitleri. Nitroz asit ve nitritler. Nitrik asit ve nitratlar. Fosfor, fosforlu hidrojen. Fosforun oksit ve asitleri. En önemli arsenik ve antimuvan bileşikleri.

9) *Karbon - silisyum grupu:* Karbon bileşikleri, şule. Silisyum ve en önemil silisyum bileşikleri. Bor, borik asit ve boraks. Koloitler.

*Madenler*

10) *Alkali madenler*· Sodyum, potasyum ve bileşikleri, tayf analizinin esasları, amonyum bileşikleri.

11) *Toprak alkali madenleri:* Magnezyum, kalsiyum madenleri ve bunların en önemli bileşikleri. Stronsyum ve baryum hakkında kısa bilgi.

12) *Aluminyum grupu:* Aluminyum ve bileşikleri, izomorfi. Nadir toprak madenleri hakkında kısa bilgi.

13) *Ağır madenler:* Demir ve en önemli bileşikleri. Kobalt ve nikel bileşikleri, en önemli manganez bileşikleri.

14) *Krom grupu:* Krom ve en önemli bileşikleri. Molipten volfram ve uranyum hakkında kısa bilgi.

15) *Kalay - kurşun grupu:* Kalay ve en önemli bileşikleri. Kurşun ve en önemli bileşikleri.

16) *Çinko grupu:* Çinko ve en önemli bileşikleri, galvani pilleri teorisi. Kadmiyum hakkında kısa bilgi.

17) *Yarı asit madenler:* Cıva ve bileşikleri. Bakır ve bileşikleri.

18) *Asit madenler:* Gümüş ve bileşikleri. Altın ve bileşikleri. Plâtin ve bileşikleri. Plâtin madenleri.

19) *Periyodik sistem:* Radyoaktivite ve atomun yapısı.

20) *Anyon ve katyonların aranma ve tanınmaları.*

*Organik kimya*

21) *Organik bileşiklerin analizi:* Nitel analiz. Nicel analiz.

22) *Karbon bileşiklerin yapısı:* İzomeri, homolog sıralar.

23) *Hidro karbonlar:* Parafinler, olefinler, asetilen sınıfı. Hidro karbonların halojenlerle mübadele mahsulleri.

24) *Alkoller:* Metil alkol, etil alkol, alkolik mayalanma, alkollü içkiler hakkında kısa bilgi.

25) *Aldehitler ve ketonlar:* Formladenit, asetaldehit, aseton.

26) *Yağ asitleri:* Formik asit, asetik asit ve tuzları. Bütirik asit, yüksek yağ asitleri, yağlar.

27) *Eterler:* Merkaptan ve tiyoeterler

28) . . . . . . Esterler ve âminler.

29) . . . . . . Madenli organik bileşikler.

30) *Oksi yağ asitleri:* Laktik asit.

31) *Dibazik asitler:* Oksalik asit, tartrik asit.

32) . . . . . . Gliserin, sabun, mum.

33) . . . . . . En önemli siyan bileşikleri.

34) . . . . . . Karbon hidratlar.

35) *Itırlı bileşikler:* Benzol, fenol ve benzol türevleri.

36) . . . . . . Itırlı nitro ve amino bileşikleri.

37) . . . . . . En önemli anilin boyaları.

38) . . . . . . Naftalin ve antrasen, indigo. Alkaloitler.

39) . . . . . . Eterî yağlar. Yumurta akı maddeleri.

NOT:

Öğretmenin hazırlıyacağı bir programa göre orta okul kimya müfredatı dördüncü sömestrde öğrencilere sıra ile takrir ve izah ettirilecektir.

Her öğrenci hazırladığı dersi verdikten sonra dersin münakaşası yapılacak, - orta okul kimya müfredatına ait olarak yapılacak - deneylerde orta okul kitabında gösterilen aletlerden başkası kullanılmıyacaktır.

RESİM — İŞ

I Sınıf

*Haftada 1 saat*

A) *İş:* Atelye alet ve malzeme bilgisi verilecek.

Mukavva, tel, teneke, tahta, çamur, alçı gibi işlerin tekniği gösterilecek ve bunlara ait iş kanunları, orta okul kitapları incelettirilecek, yapılmaları mümkün ders vasıtaları ve ders aletleri talebeye yaptırılacaktır.

B) *Resim:* Orta okul, fizik, kimya derslerine göre siyah tahtaya şematik resim çizebilmek için rediz ucu ile siyah - beyaz ve renkli olarak yazdırılacaktır.

HUSUSİ ÖĞRETİM USULÜ VE DERS TATBİKATI

II. Sınıf

*Haftada 1 saat*

Fizik - kimya öğretiminin hedefleri. Bu derslerde temin edilecek seviye Bu bilimlerde takibedilecek metot.

Aletlerin ve vasıtaların montajının dersten evvel hazırlanmasındaki önem. Derslerde takrire, deneylere ve problemlere ayrılacak zaman.

Orta okulda okutulan fizik ve kimya kitaplarının incelenmesi. Orta okulda kullanılacak aletlerin incelenmesi ve bunların iyice tanıtılması. Bu alet ve vasıtalarla deneyler yaptırılması. Orta okul lâboratuvarlarının tertibi, aletlerinin tanzimi ve korunması. Eksik takımların ne suretle ikmal edileceği.

Okul çevresindeki fiziki bilimlerle ilgili müessese ve fabrikaların tanıtılması. Yardımcı kitapların incelenmesi. Her bilim için hususi defterler tutulması.

Ders plânlarının ne suretle hazırlanacağı.

Dördüncü sömestir içinde talebe orta okullarda ders tatbikatına götürülecektir.

NOT:

Fizik - Kimya şubesinde bu ders için ayrılan zaman şube öğretmenleri tarafından münavebe ile kullanılacaktır.

BİYOLOJİ ŞUBESİ

BOTANİK

I. ve II. nci sınıflarda

*Birinci sınıfta haftada 3, ve ikinci sınıfta haftada*

***2 şer saat***

I inci sınıf

*I ve II nci sömestrlerde haftada 3 er saat*

MORFOLOJİ

*Birinci kısım — Birinci bölüm.*

HÜCRE BİLGİSİ.

*I —) Hücrenin canlı kısımları:*

A —) Protoplâzma.

B —) Protoplâzmanın fiziksel karakteri.

C —) Protoplâzmanın kimyasal karakterleri.

B —) Hücrenin bölünme ve diğer yollarla çoğalması.

*II —) Protoplâzma içerisinde bulunan cansız maddeler.*

A —) Plâzma içerisinde bulunan cansız maddeler.

B —) Plastitler içerisinde bulunan cansız maddeler.

III —) Hücre zarı kimyasal karakteri.

*Birinci kısım — İkinci bölüm.*

BİTKİSEL DOKULAR

*I —) Doku hakkında kısa bilgi.*

*II —) Dokunun ne yolda meydana geldiği.*

*III —) Hücre dokusundaki hücre zarları.*

A —) Hücre zarlarındaki tabakalar.

B —) Hücre zarlarındaki geçit yolları.

C —) Hücreler arası boşluklarının oluşumu.

*IV —) Hücre çeşitleri doku çeşit ve sistemleri.*

A —) Sürgen doku

B —) Gedikli doku.

*Birinci kısım — Üçüncü bölüm.*

BİTKİ ORGANLARI

*I —) Gelişme organları:*

A —) Çiçeksiz bitkilerde gelişme organları

B —) Çiçekli bitkilerde gelişme organları.

1 —) Gövde

2 —) Yaprak

3 —) Kök.

4 —) Çiçekli bitkilerin kalınlığa gelişmeleri.

C —) Bitkilerin orta şartlarına uyarlık göstermeleri

*II —) Üreme ve üreme organları:*

A —) Canlılarda üremenin önemi.

B —) Üreme biçimleri. (Üreme organları.)

*III —) Partenogenez üreme.*

A —) Döl değiştirme.

FİZYOLOJİ

*İkinci kısım — Birinci bölüm.*

*I —) Fizyoloji hakkında bilgi ve bitkilerin kimyasal birleşimi.*

*II —) Bitkilerin topraktan ve havadan aldıkları besinler.*

*III —) Bitkilerin topraktan aldıkları besinlerin bitki nin içinde dolaşımı.*

*IV —) Karbon, azot ve oksijen gibi havada bulunan maddelerin özümlenmesi.*

*V —) Yeşil bitkilerde hazırlanan maddelerin özümlenmesi.*

A —) Yeşil bitkilerde $Co_2$ nin özümlenmesi, ve özümlemenin tutarı.

B —) Yeşil bitkilerde azotun özümlenmesi.

C —) Yeşil bitkilerde sulfatlar, fosfatlar ve diğer maddelerin özümlenmesi.

*VI —) Hazırlanmış maddelerin bitki içerisinde dolaşımı.*

A —) Yedek besinlerin dolaşımı.

*VII —) Bitkilerde solunum ve mayalanma.*

*İkinci kısım — İkinci bölüm.*

*I —) Bitkilerde çeşitli devirler.*

*II —) Bitkilerde büyüme ve büyümeye başlanan*

A —) Büyüme olayı

B —) Yaşama müddeti

C —) Üreme şartları ve aşılama

D —) Evrim.

II nci sınıf.

*3 üncü ve 4 üncü sömestrlerde haftada 2 şer saat.*

ÇİÇEKSİZ VE ÇİÇEKLİ BİTKİLER SİSTEMİ.

ÇİÇEKSİZ BİTKİLER.

*Talli bitkiler.*

*I —) Bakteriler.*

*II —) Mavi yeşil su yosunları.*

*III —) Kamçılılar.*

*VI —) Su Yosunları.*

A —) Diyatomeler.

B —) Yeşil su yosunları.

C —) Kavuşur su yosunları.

D —) Su askıları.

E —) Esmer su yosunları.
F —) Kızıl su yosunları.
*V —) Cıvık Mantarlar.*
*VI —) Mantarlar.*
A —) Su yosunu mantarlar
B —) Gerçek mantarlar.
*VII —) Likenler.*
A —) Askılı likenler.
B —) Bazitli iikeıler.
*Kara yosunları:*
*I —) Ciğer otları.*
*II —) Yapraklı kara yosunları.*
*Eğreltiler*
*I —) Çıplak eğreltiler.*
*II —) Kibrit otları.*
*III —) At kuyrukları.*
*IV — ) Eğrelti otları.*

ÇİÇEKLİ BİTKİLER

*I —) Açık tohumlular, çamgiller.*
*II —) Kapalı tohumlular.*
A —) İki çeneklii:er.
a —) *Ayrı taç yapraklılardan:* Karanfil, şakrırı, menekşe, ıhlamur, ebegümeci, sardunya, keten, at kestanesi, dam koruğu, gül, bakla, maydanos, duvar sarmaşığı, akça ağaç ve asmagiller.
b —) *Bitişik taç yapraklılardan:* Funda, çuha çiçekleri, zeytin, sarmaşık, hodan, ballıbaba, aslanağzı, patlıcan, sinirotu, hanımelleri, çançiçekleri, kabak, portakal, tarakotu, ve bileşikgiller.
c —) *Taçsızlardan:* Kayın, palamut, ceviz, söğüt ısırgan, dut, sütleğen, ıspanak, çınar ve loğusa otugiller.
B —) *Bir çenekliler:* Buğday, yılan yastığı, su mercimeği, zambak, nerkis, susen, muz ve salepgiller.

İNSAN ANATOMİ. FİZYOLOJİ VE SAĞLIK BİLGİSİ

*I inci ve II nci sınıflarda haftada 2 saat.*

— *Biyolojinin konusu.* Canlılık gösterileri, canlılar ve cansızlar arasındaki farklar: (madde ve enerji değişimi - metabolizma - irkilme, modificabilte, üreme, yalnız söylenilecek - ), hayat şartları ve canlıların dünya üzerinde yaşadıkları yer (Biosfer), Bitkiler ve hayvanlar arasındaki farklar, hayvanların ve sonra insanın biyolojideki yeri.

— *Hücre:* Protoplazma (yapılışı, bileşimi ve hassaları), çekirdek (yapılışı, bileşimi ve hassaları) hücre şekilleri, üremesi (mitoz, amitoz), hücre doktirini ve tarihi. Lâboratuvarda bir amip veya başka bir hücreli hayvan üzerinde deneyler yapılarak hücrenin belli başlı karakterleri gösterilecek.

— *Dokular:* Şekilleri (epitel doku, katılgan doku, kas doku, sinir dokusu ve bunların çeşitleri), dokuların gördükleri işler. Lâboratuvarda her doku okurlara talebeler tarafından yapılan preparatlarda gösterilecektir

— *İnsan:* Yapılışı ve başlıca sistemleri.

— *İskelet sistemi:* İnsan kemiklerinin şekilleri, beslenmesi gelişmesi, kemiklerin eklemleri ve çeşitleri, baş gövde ve üvelerin kemikleri (isimleri, şekilleri ve ödevleri), kemiklerin hareket şekli ve hareket kabiliyetleri (Lâboratuvarda gösterilecek), iskelet sisteminin bakımı ve başlıca hastalıkları.

— *Kaslar:* Çeşitleri, baş gövde ve organların başlıca kasları, kas fizyolojisi (beslenme-uyartılma yorulma - kas enerjisi - katılaşma - otoliz'den sonraki gevşeme), kasların ödevleri, kas bakımı. Lâboratuvarda gösteriler ile belli başlı kasların hangi hareketin yapılmasına yardım ettiği gösterilecek.

— *Sinir sistemi:* Beyin, büçük beyin, omurilik, sinirler (sempatik ve parasempatik sistemi) in morfoloji ve anatomisi, belli başlı sinirlerin çıktıkları ve gittikleri yerler, sinir uçları.

Sinir sistemi fizyolojisi: uyartının nakli, refleks asosiasyon merkezleri ve bunların ödevleri.

Uyku ve rüya hakkında özlü bilgiler. Sinir sisteminin yorgunluğu. Beyin, küçük beyin, omuriliksoğanı ve omuriliğin ödevleri. (Basit deneylerle lâboratuvarda insan, kurbağa ve böceklerde sinir sisteminin nasıl çalıştığı gösterilecek,diz kapağı refleksi gibi basit reflekslerin şemaları çizilecek.) Sinir sisteminin bakımı, sinir sistemini yıpratan içki, tütün ve suiistimal v. s. hakkında özlü bilgiler verilecek.

Dokunum duygusu: Deri anatomi ve fizyolojisi, his hücreleri, deri yaralanması ve bakımı.

Tadım duygusu: Dil anatomi ve fizyolojisi.

Koklama duygusu: Burun anatomi ve fizyolojisi.

Görme duygusu: Göz anatomi ve fizyolojisi. Görme kusurları.

Duygu organlarının bakımı ve bunlara ait deneyler.

*Beslenme:* Besin ve çeşitleri, kimyasal bileşimler, yağ - hidrokarbon - protein oranları ve tek besin ile beslenmenin zorluğu (muhtelif besin çeşitlerinin vücutta gördükleri işler) vitaminler, içkiler çeşitleri ve vücuttaki zararları.

*Sindirim sistemi:* Anatomisi (ağız, dişler, yutak, yemek borusu mide ve barsakların yapılışı) ve fizyolojisi (salgılar ve ödevleri) sindirim bezleri )Tükürük bezleri, pankreas ve karaciğer) yapılış ve ödevleri, sindirim sisteminde ve mekanik ve kimyasal olaylar. (Hayvan deneyleriyle veya pepsin, insülin gibi maddelerle kimyasal olayların lâboratuvarda gösterilmesi), sindirim organlarındaki parazitler, zararları ve fadyaları, emilme olayı ve başlıca yolları, sindirim organının bakımı, besilerin ve sporun önemi.

*Karın boşluğun zararı:* Yapılışları, ödevleri, ve hastalıkları.

*Dolaşım sistemi:* Kas, bileşimi, katı, sıvı, ve gaz kısımlarının incelenmesi. Kan pıhtılaşması, serumun ödevleri, kan hücreleri ve ödevleri.

Dolaşım organının yapılışı (yürek, atar damar, kılcal damar ve toplar damarlar), yüreğin ödevi, kardiyograf yüreğin sesi; atar, toplar ve kılcal damarlarda kanın dolaşımı ve sebepleri. Küçük büyük dolaşımlar, dolaşım hastalıkları, (yürek büyümesi ve sebepleri, kapakcık bozuklukları, yürek çarpıntısı, damar sertleşmesi, varis ve hemeroit), yürek ve damarların bakımı ve burada sporun önemi, lenf aparesi, yapılışı, lenfin birleşimi, lenf dolaşımının sebepleri vücut müdafaasındaki önemi.

*BAĞIŞIKLIK:* Duyarlık, başlıca antikorlar aşı ve serumlar.

*SOLUNUM SIŞTEMİ:* Göğüs boşluğu zararları, akciğerler ve yolları yapılışları, solunumda mekanik ve kimyasal olaylar, ciğerlerin kapasitesi, ciğerlerde ve dukularda gaz alımı ve verimi, solunumun durması, ve sebepleri, solunum aparesi hastalıkları (verem, zatürree, zatülcenp gibi) solunum aparesi bakımı ve spor.

*GIRTLAK:* yapılışı ve ödevi, ince ve kalın sesli olmanın sebepleri, vücut ısısı oluşu, ayarlanması, soğuk ve sıcakla mücadele.

*SALGI SİSTEMİ:* Böbreklerin yapılışı ve ödevleri'

Ter bezleri: yapılış ve ödevleri,

İç salgı bezleri: (Dalak, tiroit, timüs, böbrek üstü bezleri, pankreas) yapılış ve ödevleri.

*ÜREME ORGANLARI:* Kadın ve erkekte yapılışları, ödevleri bunların hastalıkları ve bakımı.

Döllenme ve embriyonun teşekkülü.

*Not:*

a — ) Vücudun başlıca sistemlerinin fizyolojisi üzerinde durulacak ve her bahsin sonunda bu bahisle ilgili sağlık bilgisinden bahsolunacaktır.

b — ) Lâbaratuvar çalışmasında çeşitli hayvanların anatomileri yapılarak sindirim, dolaşım; solunum, sistemleri incelendirilecek.

c — ) Hazırlanmış preparatlardan değişik dokular gösterilir.

d — ) Lâbaratuvarda mevcut alçı modelleri incelendirilecektir.

e — ) Bazı fizyoloji deneyleriyle resim iş dersinde vücut organlarından bazılarını alçıdan mülajları yaptırılır.

ZOOLOJİ

1 ve 2 nci sınıflarda

*1 inci sınıfta haftada 3, 2 nci sınıfta haftada 2 saat*

*GİRİŞ.*

A —) Zoolojinin tarifi, canlılar cansızlar ve bitkilerle hayvanlar arasındaki farklar.
B —) Zoolojinin kolları.
C —) Zoolojinin tarihçesi.

*I. inci bölüm.*

MORFOLOJİ VE SİSTEMATİK.

I — ) Hücre doku biigisi.
Hücenin genel morfolojisi.
Hücrenin ve çekirdeğin bölünmeleri, dokular.
II — ) Hayvan vucudunün yapı plânları.
III — ) Fert ve hayvan toplulukları.
IV — ) Hayvanlanların sınıflandırılması.

*I. inci şube: Bir hücreliler:*
Kamçılılar.
Kökbacaklılar.
Sporlular.
Haşlamalılar.

ÇOK HÜCRELİLER

*2. nci şube:* *Süngerler.*
*3. üncü şube:* *Sölenterler.*
Hidrozoa.
Scyphozoa
Antozoa.
*4. üncü şube:* *Solucanlar:*
Alt şube. . . . . . . . yassı solucanlar
« « . . . . . . . , . Yuvarlak solucanla.
« « . . . . . . . . . Halkalı solucanlar.
*5. inci şube:* *Eklem bacaklılar:*
Alt şube. . . . . . . . . . Kobuklular
« « . . . . . . . . . . . Entomostraka
« « . . . . . . . . . , Malakostraka
Alt şube . . . . .
» » . . . . . . Örümcekgiller.
Akrepler.
Örümcekler.
Uyuz böcekleri
» » . . . . . . Tracheata:
Protrocheata.
Myryopoda.
Hexapoda.
*6. inci şube:* *Yumuşacalar.*
Amphineura.
Karından Bacaklılar.
Kafadan bacaklılar,
Yassı solungaçlılar.
*7 nci şube:* *Derisi dikenliler.*
Deniz lâleleri.
Ophiuroidea.
Deniz yıldızları.
Holoturitler.
*8. inci şube:* *Chordata:*
Alt şube . . . . . Tunicata: (gömlekliler)
Copelata.
Tulumlular.
Salpae
» » . . Acrania,
» » . . Vertabrata: (Organ sistemlerinin karşılaştırmalı incelenmesi:
Deri ,iskelet. sinir sis-

temi, duygu organları, dolaşım sistemi, uregenital organlar.)

Sınıf: 1.: Balıklar.
» 2.: Kurbağagiller.
» 3.: Sürüngenler.
» 4.: Kuşlar.
» 5.: Memeliler.

*II. inci bölüm:*

*FİZYOLOJİ VE GELİŞME*

A —) Metabolizma.
B —) Hareket.
C —) İrkilme . . . (A,B,C, deki konular insan anatomi ve fizyolojisi dersinde etraflıca geçeceğinden burada fazla durulmıyacaktır.)

D —) Hayvanlarda çoğalma
a —) Hücre bölünüşü esnasındaki olaylar, döllenme eşeysel hücrelerin oluşu.
b —) Bir hücrelilerin gelişmeleri.
c —) Çok hücrelilerin gelişmeleri: Embriyonun gelişmesi, çok hücrelilerin çeşitli gelişme şekilleri, metamorfoz, bitkisel çoğalma, döl değişmesi, regenarasyon.

E —) Gelişmenin şartları:
a —) Dış gelişme faktörlerinin etkisi, modificationlır.
b —) İç gelişme faktörleri
F —) Kalıtım:
Mendel kanunları: I, II, III üncü kanunlar, Eşeysel hücrelerin bölünmeleri olayında mendel kanunlarının tahakkuku, katılımın kromozomlar teorisi, cinsiyet tayini. Gen bağlamı, gen değişimi, genlerin kromozomlar üzerinde sıralanması, sitoplâzmanın kalıtımda önemi, mutasyon.

*III. üncü bölüm.*

*ÖKOLJİ*

Biyosfer; hayat şartları, suda, karada, ve havada hayat.

*TARİHİ FAKTÖRLERLE İLGİLİ OLARAK HAYVANLARIN YAYILIŞLARI.*

Yayılış sebepleri ve tarzları, karada, denizde, ve tatlı suda fona bölgeleri.

*DESCENDENZ (EVRİM) TEORİSİ.*

Tür değişiminin delilleri.
Paleontolojiden alınan deliller,
Hayvan coğrafyasından alınan deliller
Embriyolojiden alınan deliller.
Lamarkizm, Darvenizm, Neodarvenizm, Kritik ve mutasyon teorisi.

Not:

Labaratuvarlarda önemli hayvanlar mahsus hayvanların anatomisi yapılır. Elverişli gönlerde Ekskürsion,lar tertip edilir.

*JEOLOJİ*

I ve II. nci sınıflarda

*I. inci sınıfta haftada 2. kinci sınıfta haftada-2 saat*

*JEOLOJİ:* Tarifi amacı ve faydası. Diğer ilimlerle ilgisi ve başlıca Jeoloji kolları.

*GENEL JEOLOJİ:* Yerin iç yapılışı ve değişik kürelerinin özellikleri. Litosferin yapılışı.

Kristallenme olayı ve başlıca kristal sistemleri Minerallerin fiziksel özellikleri:

(Özgül ağırlık, katılık, dilinim, ikiz).

Püskürük, tortul, ve metamorfik kütlelerin özellikleri; Kütlelerin birleşimine giren başlıca minerallerin incelenmesi.

Kuvars gurupu.
Feldispat gurupu.
Demir ve mağnezyumlu mineraller: (Mika, anfibol, proksen gurupları).
Karbonat gurubu.
Sülfat ve klorür gurupları.

*PÜSKÜRÜK KÜLTELER:* Özellikleri, kabuk içerisindeki durumları ve sınıflanmaları.

*A —) İÇ PÜSKÜRÜK KÜLTELER.*

Granit gurubu ve başlıca çeşitleri.

*B —) DIŞ PÜSKÜRÜK KÜTLELER.*

a —) Nikrolitli külteler gurubu ve çeşitleri.
b —) Cam yapılışlı külteler gurubu ve başlıca çeşitleri.

*TORTUL KÜLTELER:* Özellikleri ve sınıflanmaları.

Detritik külteler.
Kimyasal külteler.
Organik külteler; yanan kültelerin başlıcalarının incelenmesi, oluş suretleri ve ekonomik önemleri.
Petrol; oluş sureti.

*METAMORFİK KÜLTELER:* Özellikleri, başkalaşım olayı ve sebebleri.

Değme ve genel başkalaşım.
Başlıca matomorfik kütleler.

*DİNAMİK JEOLOJİ:* Yer kabuğunun değişimine sebebolan dış ve iç kuvvetler.

*DIŞ KUVVETLER*

Suların Jeolojik işleyleri:
(Yeraltı suları, akar sular, buzullar, denizler ve göllerin yer kabuğunda husule getirdikleri değişiklikler).
Havanın Jeolojik işleyleri.
Canlıların Jeolojik işleyleri.

*İÇ KUVVETLER:* Volkanizma olayları, yer sarsıntıları, yükselme ve alçalma olayları ve sebepleri.

*TEKTONİK:* Yer kabuğu yatay hareketleri.

Medoklinal yapılış, tabakaların kıvrılımı ve kıvrılım çeşitleri.
Şaryaj örtüleri.
Düşey hareketler, fay ve çeşitleri.

*DAĞ OLUŞU:* Bu husustaki teoriler: (büzülme, izostazi ve Wegener teorileri.

*İSTRATİGRAFİ:* Tabakalaşma şekilleri: (uygun, aykırı, transgresiv ve regresiv tabakalaşma.
Fasiyes ve çeşitleri,
Tabakaların oransal yaşları.
Püskürük kütlelerin oransal yaşları.

*PALEONTOLOJİ:* Fosil ve fisilleşme olayı; Fosillerin faydaları.

*ÖZEL JEOLOJİ:* Yer tarihinin zaman ve devirlere ayrılması,

Zamanların devam müddetlerinin tayini,

*İLK ZAMAN:* Yerin ilk kabuğunun oluşu.
Canlıların varlığı.
İstratgrafisi.
Orojenik hareketleri.
Kütle çeşitleri.
Paleo coğrafyası ve başlıca devirleri.
Memleketimiz ilk zaman yereyleri.

*BİRİNCİ ZAMAN:* Direyi ve biteyi.
Devirleri, iklimi, istratigrafisi, orojenik hareketleri ve volkanik etkinlikleri.
Kütleleri ve paleo - coğrafyası.
Memleketimiz birinci zaman yereyleri.
(Devirlerin her biri ayrı ayrı incelenecektir.)

İKİNCİ VE ÜÇÜNCÜ ZAMANLAR:

(Birinci zaman programına göre incelenecekler.)

*DÖRDÜNCÜ ZAMAN:* Özellikleri direyi ve biteyi.

Buzulların oluşu.
Tektonik olayları.
İnsanın yaratılışı. Paleolitik ve neolitik insan.
Bakır, tunç ve demir devirleri.

*Not:*

a —) Muhtelif zaman ve devirlere ait memleketimiz yereyleri üzerinde mümkün olduğu kadar fazla durulacak.
b —) Memleketimiz maden, taş ve fosillerinden koleksiyon yapmak.
c —) Jeolojik haritalar üzerinde çalışmak.
d —) Yereyler üzerinde tatbikat yaptırmak ve memleketimizin bazı kısımlarında ekskürsiyonlar yapılmasını temin etmek.
e —) Memleketimize ait ve ekonomik bakımdan önemi olan külteler ve madenler üzerinde daha esaslı bilgiler vermek. Bu hususlar bilhassa göz önünde tutulacaktır.

*RESİM-İŞ-TAHNİT*

*İkinci sınıf*

*haftada 2 saat*

A —) İş: Atelye, alet ve malzem bilgisi verilecek.

Mukavva, tel, teneke, tahta, çamur, alçı gibi işlerin tekniği gösterilecek ve bunlara ait mevzuları, orta okul kitapları tetkik ettirilecek, yapılmaları mümkün ders vasıtaları ve ders aletleri talebelere yaptırılacaktır.

B —) Resim: Orta okul biyoloji derslerine göre tahtaya şematik resim çizebilmek için rediz ucu ile siyah beyaz ve renkli olarak yazdırılacaktır.

C —) Tahnit: Muhitte yapılan gezi ve araştırmalarda bulunan kelebek, tırtıl ve böceklerin toplanması, kurutma ve ilâçlanması, korunup saklanması; bunlardan koleksiyon yapılması.

Muhitte raslanan kuş ve hayvanlardan elde edilebilenlerin incelenmesi ve arıştırılması için doldurm ve muhafazası,

Bazı hayvanların teşrihi piyeslerin sıvı içinde muhafazası,

Bu işlerde alet ve malzeme ile eczaların kullanma ve yapma bilgileri gösterilecektir.

TABİİ BİLİMLER HUSUSİ ÖĞRETİM USULÜ VE DERS TATBİKAT

*İkinci sınıf Haftada 1 saat*

Tabii Bilimler öğretimin hedefleri. Bu derslerde temin edilecek seviye. Bu bilimlerde takib edilecek metot.

Ders malzemesinsn dersten evvel hazırlanmasındaki önem. derslerde takrire, deneylere, ayrılacak zaman,

Orta okulda okunan Biyoloji kitaplarının incelenmesi. Orta okul Lâbratuvarının tertibi.

Okul çevresinde tabiî bilimlerle ilgili müessese ve müzelerin tanıtılması. Yardımcı kitapların incelenmesi. Her bilim için hususi defrerler tuturulması. Levhalnr ye resimler üzerinde çalısmalar.

Ders plânlarının ne suretle hazırlanacağı, çevresindeki hayvanlarla birlikte bitkilerin ve taşlatın tanıtılması. Okul bahçesi ve müzesinin incelenmesi. Bu derslerle ilgili çeşitli faaliyetler (havan ve bitki kolleksiyonu yapmak ve bunların bakımı)

Dördüncü sömestre içinde talebe ortaokullarda ders tatbikatina götürülecektir(1).

Not: Biyoloji Şubesinde bu ders içinde ayrılan 1 saat şube öğretmenleri tarafından münavebe ile kollanılacaktır.

## *Talim ve Terbiye Heyeti Kararı*

Karar sayısı 438
Karar tarihi: 14/XII/1944

ÖZET:
Ankara'da 5 inci Kız orta okuluna bağlı olarak açılan «Çocuk Yuvası» öğretim talimatnamesi h.

Ankara'da 5 inci Kız Orta okuluna bağlı olarak açılan «Çocuk Yuvası» öğretim talimatnamesinin bağlı şekilde kabulü hususunun Yüksek Vekillik Makamının tasvibine arzı kararlaştı.

Muvafıktır
14/12/1944
Maarif Vekili
*Hasan-Âli Yücel*

### ANKARA'DA BEŞİNCİ ORTA OKULA BAĞLI ÇOCUK YUVASINA AİT TALİMATNAME

*Amaç:*

Madde 1 — Ankara'da 5 inci Kız Orta Okuluna bağlı Çocuk Yuvasının amacı aşağıda sayılmıştır:

1) İlerde anne olacak olan öğrencileri çocuk bakımı ve çocuk eğitimi etrafında plânlı bir şekilde yetiştirmek.
2) Okulun çocuk bakımı ve ev idaresi dersleri için tatbikat zemini hazırlamak.
3) Bakıma muhtaç olan yedi yaşından küçük çocuklar için bir çevre sağlamak.
4) Çocukları ilk okul için daha olgun bir hale getirmek,
5) Ana okulu, çocuk bahçesi gibi eğitim yuvalarının esaslarını hazırlamak.

*Teşkilât:*

Madde 2 — Yuva, okul müdürünün tensibedeceği müdür muavinlerinden birinin nezaret ve mesuliyeti altındadır. Evidaresi, çocuk bakımı, resim - iş, müzik ve cimnastik öğretmenleri yuva çalışmalarında okul idaresinin kendilerine vereceği her türlü ödevleri yapmakla mükelleftirler.

Madde 3 — Okul doktoru çocukların sağlığı durumlariyle yakından ilgilenecektir. Salgın çocuk hastalıklarını önlemek üzere yuva çocukları her sabah doktor tarafından muayene edilecektir.

Madde 4 — Yuva çocuklarının bakımı işile okulun ikinci ve üçüncü sınıf öğrencileri nöbet ile meşgul olacaklardır. Bu öğrenciler arasındaki iş bölümünün esaslar şunlardır:

a) Birinci kanaat devresi içinde üçüncü sınıf öğrencileri, ikinci kanaat devresi içinde ikinci ve üçüncü sınıf öğrencileri birlikte; üçüncü kanaat devresi içinde ise yalnız ikinci sınıf öğrencileri vazife görecektir.
b) Okulda çifte öğretim tatbik edilmekte olduğundan sabah devresinde okuyan öğrenciler öğlenden sonra, öğlenden sonra okuyan öğrenciler sabahleyin yuvada vazife göreceklerdir. Bu suretle bir öğreciye en sık on beş günde bir nöbet düşecektir.

Madde 5 — Yuvada temizlik, tertip, mutfak, dikiş ve çamaşır işleri de ilgili öğretmenlerin nezareti altında öğrenciler tarafından görülecektir.

Madde 6 — Orta okul öğrencileri bu vazifelere çocuk bakımı ve evidaresi derslerinde hazırlanacaklardır. Yuvadaki çalışmalar için öğrencilere verilmesi gerekli olan teorik bilgi programı bu talimata bağlanmıştır.

Madde 7 — Yuva, okulun açık bulunduğu mevsimlerde ve günlerde faaliyette bulunacaktır.

*Kayıt ve kabul:*

Madde 8 — Yuvaya çalışarak hayatlarını kazanmak zorunda bulunan kadınların çocuklariyle geçim durumları, evde çocuklarına bakmağa elverişli olmıyan ailelerin çocukları ve annesiz çocuklar alınır.

Madde 9 — Yuvaya alınacak çocukların sayısı, her yıl, okul müdürlüğünce saptanır.

Madde 10 — Çocukları yuvaya sabahleyin velileri getirecekler ve akşam belirli saatte yuvadan alacaklardır.

Madde 11 — Yuva çocuklarına okulda kuşluk ve ikindi kahvaltısı ile öğle yemeği verilecektir.

Madde 12 — Yuvada ana okulları, çocuk bahçeleri faaliyetlerine yer verilecektir.

Madde 13 — Yuvadaki çocukların sağlık durumlarını ve fikri inkişaflarını tesbit eden fişler tutulacaktır.

Madde 14 — Yuvanın bir yıllık faaliyeti günü gününe kaydedilerek ders yılı sonunda bir rapor halinde Vekilliğe sunulacaktır.

*Altıncı madde ile ilgili program*

#### *ÇOCUK EĞİTİMİ*

(Doğuştan okul çağına kadar.)

1 — *İlk yıl:*

Doğuştan on ikinci ayın sonuna kadar olan çocukların ruhsal özellikleri:

a) Uyuma
b) Yemek yeme
c) Aptes etme
d) Ağlama nöbetleri

2 —

a) Birinci yaştan okul çağına kadar olan çocukların genel vasıfları. (Bu çocuklarda tensel ve duysal gelişim, dil gelişimi, düşünme hayatı, toplumsal ve duygusal gelişim.)
b) Bu çağdaki çocuklarda rastlanan eğitim güçlükleri:
   1) İnatçılık, hırçınlık ve öfke nöbetleri ve bunlara karşı yapılacak muamele.
   2) Çocuklarda kırıcılık, dökücülük yönsemesi; bunun önüne geçmek için alınacak tedbirler.
   3) Tırnak yeme, parmak emme alışkanlıkları.
   4) Kıskançlık ve buna karşı alınacak tedbirler.
   5) Korku ve tedbirleri.

3 — İlk çocukluk çağında oyunun önemi. Oyuncaklar.

---

## TAMİMLER:

T. C.
DAHİLİYE VEKÂLETİ
V. İ. U. Md.
Ş. 2. Md. Teşkilât
Sayı: 22103/92-9300

15/XI/1944

ÖZET:
Karaman'a bağlanan köyler h.

### Maarif Vekilliğine

1 — 6/11/1944 gün ve 9042 sayılı kararname ile İçel Vilâyetinin Mut kazasına bağlı Boyuntu, Cerit, Medreselik ve Değirmenbaşı köyleri Konya Vilâyeti Karaman Kazasının merkez nahiyesine bağlanmıştır.

Gereğinin yapılmasını rica ederim.

2 — Vekâletlerle Genelkurmay Başkanlığına arz edilmiş, Umumi Müfettişliklere, Harita Genel Müdürlüğüne, vilâyetlere ve merkez dairelerine yazılmıştır.

Dahiliye Vekili
*Hilmi Uran*

NEŞRİYAT
MÜDÜRLÜĞÜ
Sayı: 82/14377

**1345**

19/XII/1944

ÖZET:
Karaman'a bağlanan köyler h.

İçel Vilâyetinin Mut kazasına bağlı Boyuntu, Cerit, Medreselik ve Değirmenbaşı köylerinin Konya Vilâyeti Karaman kazasının merkez nahiyesine bağlandığı hakkında Dahiliye Vekâletinden alınan 15/XI/1944 tarih ve 220103/92/9300 sayılı yazının bir örneği yukarya çıkarılmıştır.

Gereklerinin tebliğini rica ederim.

*A. Ö.*

Maarif Vekili
*Hasan-Âli Yücel*

TALİM VE TERBİYE
DAİRESİ
Sayı 2-1450 21

**1346**

15/XII/1944

ÖZET:
«Kars Tarihi» için açılan müsabaka h.

«Kars Tarihi»nin yazılması için Kars Valiliğince açılmış ve şartları gazetelerle yayınlanmış olan 2000 lira mükâfatlı müsabakanın, bu konu üzerinde çalışmak istiyecek profesör, doçent ve öğretmen arkadaşlarıma, şerefli bir hizmet alanı açtığını bildirir ve bu memleket işi üzerinde çalışacaklara şimdiden başarılar dilerim.

*K. Y.*

Maarif Vekili
*Hasan-Âli Yücel*

TALİM VE TERBİYE
DAİRESİ
Sayı: 2-1459/25

**1347**

15/XII/1944

ÖZET:
Aylık Ansiklopedi h.

İstanbul'da Server İskit tarafından neşredilmekte bulunan ve bugüne kadar altı sayısı çıkmış olan «Aylık Ansiklopedi» ilk ve orta okul öğretmenlerimizle orta öğrenim çağındaki öğrenciler için faydalı bulunduğundan okul sınıf kütüphaneleri için lüzumlu olduğu kadar öğretmen ve öğrencilerin şahsi kütüphaneleri için de tavsiyeye değer görülmüştür.

İlgililere bildirilmesini rica ederim.

*K. Y.*

Maarif Vekili
*Hasan-Âli Yücel*

ERKEK TEKNİK ÖĞRETİM
MÜDÜRLÜĞÜ
Sayı: 29137

**1348**

6/XII/1944

ÖZET:
Parasız yatılılık hakkını kaybedip gündüzlü olarak okula devam etmelerine Vekillikçe müsaade edilen öğrenciler h.

### Erkek Sanat Enstitüleriyle Yapı Usta ve Erkek Orta Sanat Okulu Müdürlüklerine

Erkek Sanat Enstitüsü, erkek orta sanat ve yapı usta okullarında Vekilliğimiz ve Askerî Fabrikalar hesabına parasız yatılı olarak öğrenimlerini yaparlarken, sınıfta kaldıklarından dolayı yatılılık hakkını kaybeden ve bir yıl daha aynı sınıfta okuma hakkı bulunan öğrencilerden, öğrenimlerine gündüzlü olarak devam etmek isteğinde bulunanlar hakkında şu şekilde muamele yapılacaktır.

1 — Bu gibiler, öğrenci durumunu takip talimatının 88 inci maddesinin b fıkrasında açıklandığı gibi intikali gösterir. DI cetveli arasında yapılan açıklamada gösterilmekle beraber, DII cetveline intikal ettirilmekte

ve okula gündüzlü olarak devam edecekleri yazılmaktadır.

2 — Talimatın 21 inci maddesinin a fıkrası gereğince Vekilliğe ders yılı başı dosyası gönderilirken, öğrenimlerine gündüzlü olarak devam etmek istiyenlerin de 13 üncü maddede açıklanan sıraya göre ayrıca listleri yapılıp dosyaya konarak, borçlarının tecil edilmesi için Vekillikten izin alınacaktır.

3 — Bunlar hakkında yapılacak kanunî takibatın durdurulup, gündüzlü olarak öğrenimlerini bitirinceye kadar borçlarını tecil edebilmesi için, numunesi ilişik olarak gönderilen taahhütname alınacaktır.

4 — Bu öğrenciler okuldan mezun olduktan sonra durumları ayrıca belirtilerek bir liste halinde 92 nci maddenin a fıkrasında açıklandığı şekilde ve okulun herhagi bir sınıfından ayrılacak olurlarsa haklarında kanunî takibat yapılması için lüzumlu evrak öğrencilerin ayrıldığı aya ait A cetveli ile Vekilliğe gönderilecektir.

5 — Bu öğrenciler Millî Müdafaa Vekâleti hesabına burslu gündüzlü olarak alınmıyacakları gibi, bunların Vekilliğimizden izin almadan herhangi bir müessese veya şahısla taahhüde girişmelerine müsaade edilmiyecektir.

6 — Gündüzlü olarak başka bir okulda öğrenimlerini yapmak istiyenler hakkında da şu şekilde muamele yapılacaktır:

Parasız yatılı olarak bulunduğu okul müdürlüğüne Vekillikten bu öğrencinin borcunun tecil edildiği bildirilince, bu okul müdürü öğrencinin gündüzlü olarak okumak istediği okula, öğrenciye ait tasdikname ve dosyası gönderildikten sonra kaydı yapılacaktır. Bu gibiler mezun olunca veya herhangi bir sınıftan ayrılınca haklarında yine 4 üncü madde gereğince muamele yapılacaktır.

Gereğine göre hareket edilmesini rica ederim.

Maarif Vekili a.
*Rüştü Uzel*

*F. S.*

ERKEK SANAT ENSTİTÜSÜ, ERKEK ORTA SANAT VE YAPI USTA OKULLARINDA PARASIZ YATILI OLARAK OKURKEN GÜNDÜZLÜYE ÇIKARILIP BORCU TECİL EDİLENLERDEN ALINACAK TAAHHÜTNAME

Tahsilimi Erkek Sanat Enstitüsü, Erkek Orta Sanat ve Yapı Usta Okullarından birinde gündüzlü olarak yapıp mezun olduktan veya her hangi bir sınıftan hangi sebeple olursa olsun ayrıldığım veya çıkarıldığım zaman, evvelce bu okullarda parasız yatılı olarak okuduğum müddet zarfında şahsım için yapılan masraflara karşılık olarak Maarif Vekilliği veya bu Vekilliğin müsaadesiyle her hangi bir Devlet teşkilâtınca verilecek vazifeyi parasız yatılı okuduğum müddetin iki misli olan yıl müddetde tekmil şartlara riayet ederek yapmayı şimdiden kabul ve taahhüdederim.

*1 — Gündüzlü olarak yapacağım tahsil sırasında:*

a) Tahsili yarıda bırakıp her hangi bir sınıftan ayrıldığım,

b) Maarif Vekilliğinin muvafakati olmadan başka bir müessese veya şahısla okulu bitirdikten sonra emrinde hizmet edeceğime dair bir taahhüde girdiğim,

c) Sıhhî sebepler dışında, talimatnamede yazılı imtihanlara gitmediğim veya girip de muvaffak olamadığımdan okuma hakkını kaybettiğim,

d) Talimatnamelerde yazılı hususlara, okul idaresinin emirlerine riayetsizlik yüzünden veya kanunî veyahut inzibatî cezaları müstelzim hareketlerim dolayısiyle, okulun disiplin kurulu kararı ile ihracedildiğim.

*2 — Mezun olduktan sonra:*

a) Yukarda yazılı taahhüdümü yapmıyarak gösterilen yerde tâyin edildiğim vazifeyi kabul etmediğim,

b) Tâyin edildiğim vazifede mecburi hizmetimi doldurmadan mazeretsiz veya izinsiz işimi terk eylediğim,

c) Mecburi hizmet müddeti nihayet bulmadan işimden ihraç olunmamı mucip şekilde suç işlediğim takdirde 786 numaralı memurin kanunun 64 üncü maddesiyle bu taahhütnameme müsteniden parasız yatılı olarak okuduğum müddetin her yılı için müessese idaresi tarafından zimmetime tazminat olarak tahakkuk ettirilecek parayı nizami faizi ile birlikte ayrıca hiçbir hükme hacet kalmaksızın hazine emrine tediye edeceğimi şimdiden kabul ve taahhüdeyledim.

Bu taahhütnamem Maarif Vekilliği

Müdürlüğüne verilmiştir.

Adres: Pul

Kefaletname

Maarif Vekilliği . . . . . . . . . . . . parasız yatılılık hakkını kaybederek tahsilimi gündüzlü olarak yapmasına müsaade edilen, bu sebepten yatılı okuduğu zamana ait bulunan borcu tecil edilen . . . . . . . . . . oğlu . . . . . . . . . tarafından Maarif Vekilliği . . . . . . . . Müdürlüğüne verilen yukarda yazılı taahhütname hükümlerinin icrasına adı geçen . . . . . tarafından riayet olunmadığı takdirde okul idaresi tarafından parasız yatılı okuduğu müddete ait zimmetine tahakkuk ettirilecek tazminatı cezai zamları, nizami faizleri ayrıca bir hükme hacet kalmaksızın hazine emrine ödemeği müşterek borçlu ve müteselsil kefil sıfatiyle şimdiden taahhüt ve tekeffül eylerim.

Açık adres: Pul

KIZ TEKNİK ÖĞRETİM MÜDÜRLÜĞÜ
Sayı: 30116

13/XII/1944

**1349**

ÖZET: Kız teknik öğretim okullarında Vekillikten izin alınmadan her hangi bir şubenin açılmaması h.

Lüzum görülen kız enstitülerinde yabancı dil olarak İngilizce ve Almancanın da gösterilmesi 252 sayılı Tebliğler Dergisinde yayınlanan 11/X/1943 tarih ve 343 sayılı Talim ve Terbiye Heyeti karariyle kabul edilmiştir. Bu karara istinaden bazı okulların Vekillikten izin almadan İngilizce şubesi açmakta oldukları anlaşılmaktadır.

Okulda her hangi bir şubenin açılması gerektiği takdirde evvelâ Vekillikten izin alınmasını ve izin alınmadan şube açılmamasının usul ittihaz edilmesini rica ederim.

Maarif Vekili a.
*Rüştü Uzel*

*N. B.*

T. C.
MÜNAKALÂT VEKÂLETİ
Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum Müdürlüğü
Sayı: 3101-18/1211

20/XII/1944

ÖZET: Sömestr tatilinde seyahat edecek öğrencilerin tenzilâtlı tarifeden istifade ettirilmeleri h.

## Maarif Vekâletine

5/10/1943 tarih ve 3222—y/21870 No.lı mektubumuza zeyildir:

Büyük tatil devresi haricinde zaruri sebeplerle seyahat mecburiyetinde kalan talebelerin tenzilâttan istifade ettirilmeleri hakkınndaki teklifleri nazarı dikkate alınmıştır. Telefonla vuku bulan görüşmemizde de arz ettiğim gibi sömest tatilinden istifade edecek talebenin velileri veya aileleri nezdine tenzilâttan istifade ederek seyahat etmeleri kabildir. Ancak evvelce de arz edildiği gibi verilecek vesikalar üzerine vesikayı veren makamlar tarafından seyahati icabettiren sebebin yazılmasına müsaadelerini saygılarımla rica ederim.

Münakalât Vekili
*İmza*

NEŞRİYAT MÜDÜRLÜĞÜ
Sayı: 82/14575

23/XII/1944

**1350**

ÖZET: Sömestr tatilinde seyahat edecek öğrencilerin tenzilâtlı tarifeden istifade ettirilmeleri h.

Sömestre tatilinde Devlet Demir ve Deniz yollarında seyahat edecek öğrencilerin tenzilâtlı tarifeden istifade ettirilmelerinin uygun görüldüğü hakkında Münakalât Vekilliğinden alınan 20/XII/1944 tarih ve 3101—18/1211 sayılı yazının bir örneği yukarıya çıkarılmıştır.

İlgililere tebliğini rica ederim.

Maarif Vekili a.
*İhsan Sungu*

*A. Ö.*

ORTA ÖĞRETİM UMUM MÜDÜRLÜĞÜ
Sayı: 51293/6-35017

8/XII/1944

**1351**

ÖZET: Prevantoryum ve Sanatoryuma tedavi için gönderilecek parasız yatılı öğrencilerin yol paraları h.

Vekilliğimize bağlı Prevantoryum ve Sanatoryuma tedavi için gönderilecek parasız yatılı öğrencilerin yol paralarının zamanında gönderilmemesi tedavileri biten öğrencilerin, yol paraları gelinceye kadar kurumda kalmalarına ve sıra bekliyen hastaların alınmamalarına sebep olduğu anlaşılmaktadır. Bu mahzurun önlenmesi için:

1 — Prevantoryum ve Sanatoryuma tedavi için gönderilecek ve aynı malî yıl içinde tedavileri bitecek olan parasız yatılı öğrencilerin dönüş yol paraları kendilerine verilmiyerek yola çıkarıldıkları gün posta ile adı geçen müessese müdürlüğüne gönderilecek, tedavileri ertesi malî yıl içinde bitecek öğrencilerin yol paraları da yeni malî yıla ait tahsisat alınır alınmaz aynı adrese gönderilecektir.

2 — Prevantoryum ve Sanatoryumda tedavi edilecek öğrenci ve öğretmenlerin raporlarının tanziminde 57 sayılı Tebliğler Dergisinde 313 sıra numarasiyle yayınlanan tamimle 30/V/939 tarih ve 51293/9—10437 sayılı tamim hükümleri göz önünde bulundurulacaktır.

Gereğinin buna göre yapılmasını rica ederim.

Maarif Vekili
*Hasan-Âli Yücel*

*H. A.*

BEDEN TERBİYESİ VE İZCİLİK MÜDÜRLÜĞÜ
Say: 2067/603

23/XII/1944

**1352**

ÖZET: 1945 yılı 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı h.

1945 yılı 19 Mayıs gençlik ve spor bayramına aşağıdaki esaslar dahilinde hazırlanılacaktır.

1 — Orta dereceli kız ve erkek okulların yapacakları cimnastik hareketleri ve spor gösterileri programları, tek okul bulunan yerlerde bu okulların beden terbiyesi öğretmenleri tarafından birden fazla okulu bulunan yerlerde Maarif Müdürlüğünde beden terbiyesi öğretmenlerinden teşkil edilecek bir komisyon tarafından hazırlanacaktır.

2 — Bu programlara, hareketlerin basit resimleriyle izahı ve komutaları ilâve edilecek ve tasdik edil-

mek üzere iki nüsha olarak 15/11/945 tarihine kadar Vekilliğimize gönderilecektir.

3 — Tasdik edilen programlardaki cimnastik hareketleri beden terbiyesi derslerinin günlük programları içine birer ikişer sokularak bütün öğrencilere belletirilecek, bu suretle gösterilere âzami kadro ile çıkmak imkânı hızlanacaktır.

4 — Gösterilere iri yapılı çocuklar seçilecek, çok zayıf ve küçük yapılı öğrenciler iştirak ettirilmiyecektir.

5 — 19 Mayıs günü okul doktorlarından biri beraberinde sıhhi malzeme ve icabeden ilk yardım vasıtaları da olduğu halde, gösteri yerinde hazır bulunacaktır.

6 — Gösterilerin geçen yıllardan daha iyi ve parlak olmasını temin için Maarif Müdürlükleri ile okul müdürlerinin ve öğretmenlerin bu çalışmalara büyük ilgi göstermelerini dilerim.

7 — Maarif müdürleri cimnastik şenliklerinin ne suretle cereyan ettiğini bir raporla 15 haziran 1945 tarihine kadar Vekilliğe bildirecekler ve bu raporlara, gösterilere katılan okulların adlarını, öğrenci sayısını (kız ve erkek ayrı ayrı) gösteren cetvel ile o güne ait resimleri ekliyeceklerdir.

Gereğince hareket edilmesini dilerim.

Maarif Vekili
*Hasan-Âli Yücel*

NEŞRİYAT MÜDÜRLÜĞÜ
Sayı: 82/12993

*15/XI/1944*

ÖZET:
Kurtalan istasyonunun işletmeye açıldığı h.

## 1353

İnşa edilmekte bulunan Diyarbakır Cizre hattının 158 inci kilometresine müsadif Kurtalan istasyonunun 29/X/1944 tarihinden itibaren işletmeye ve her türlü nakliyata açıldığı Münakalât Vekâletinin 21/X/1944 tarih ve 5241-13/20422 sayılı yazısiyle bildirilmiştir.

Gerekenlere tebliğ edilmesini rica ederim.

Maarif Vekili
*Hasan-Âli Yücel*

*A. Ö.*

# İLÂNLAR:

### MUHTELİF YILLARDA ÇORUH VALİLİĞİNDEN MAKAM, HARCIRAH VE TECHİZAT BEDELLERİNİ ALMAMIŞ OLAN ÖĞRETMENLERE

Muhtelif yıllarda Çoruh Valiliğinde çalışmış olup bu Valilikten makam, harcırah ve techizat bedeli alacağı olan öğretmenlerin istihkaklarının yarı nispetinde 1944 mali yılı bütçesinden ödeneceği Çoruh Maarif Müdürlüğünün I/XI/1944 tarih ve 3027 sayılı yazısiyle bildirilmiştir.

Alacaklı öğretmenlerin Merkez İsmet Paşa okulu öğretmeni Enver Öngüt adına noterden tasdikli birer vekâletname ile Çoruh Maarif Müdürlüğüne müracaatları lüzumu ilân olunur.

### 1932 ve 1938 MALÎ YILLARINDA İÇEL VALİLİĞİNDEN MESKEN BEDELİ ALACAĞI OLAN ÖĞRETMENLERE

1932 ve 1938 malî yıllarında İçel Valiliğinde çalışmış olup bu Valilikten mesken bedeli alacağı olan öğretmenlerin istihkaklarının 1944 mali yılı bütçesinden ödeneceği İçel Maarif Müdürlüğünün 9/XI/1944 tarih ve 4796 sayılı yazısiyle bildirilmiştir.

Alacaklı öğretmenlerin 2 ay içinde birer dilekçe ile İçel Maarif Müdrlüğüne müracaatları lüzumu ilân olunur.

### ZONGULDAK VALİLİĞİNDEN MAKAM ÜCRETİ ALACAĞI OLAN ÖĞRETMENLERE

Zonguldak Valiliğinde çalışmış olup bu valilikten makam üceti alacakları olan tek öğretmenli köy okulları öğretmenlerinin istihkaklarının ödeneceği Zonguldak Maarif Müdürlüğünün 1/XI/1944 tarih ve 4132 sayılı yazısiyle bildirilmiştir.

Alacaklı öğretmenlerin noterden tasdikli birer vekâletname ile mutemet tâyin ederek Zonguldak Maarif Müdürlüğüne müracaatları lüzumu ilân olunur.

### 1932—1939—1940—1941 MALÎ YILLARINDA MANİSA VALİLİĞİNDEN MESKEN BEDELİ ALACAĞI OLAN İLK OKUL ÖĞRETMENLERİNE

1932—1939—1940—1941 malî yıllarında Manisa Valiliğinde çalışmış olup bu valilikten mesken bedeli alacağı olan öğretmenlerin istihkaklarının 1944 malî yılı bütçesinden ödeneceği Manisa Maarif Müdürlüğünün 18/X/1944 tarih ve 7694 sayılı yazısiyle bildirilmiştir. Alacaklı öğretmenlerin 1944 malî yılı sonuna kadar noterden tasdikli birer vekâletname ile mutemet tâyin ederek, istihkaklarını, almaları lüzumu ilân olunur.

### 1932-1942 YILLARINDA İSPARTA VALİLİĞİNDEN TECHİZAT BEDELİNİ ALMAMIŞ OLAN ÖĞRETMENLERE

1932-1942 yıllarında İsparta Valiliğinde çalışmış olup bu Valilikten techizat bedeli alacağı olan öğretmenlerin istihkaklarının 80 er lira hesabiyle 1944 mali yılı bütçesinden ödeneceği İsparta Maarif Müdürlüğünün II/XI/1944 tarih ve 3099 sayılı yazısiyle bildirilmiştir.

Alacaklı öğretmenlerin Merkez kaza öğretmenleri mutemedi emekli öğretmen Süleyman Canar adına noterden tasdikli birer vekâletname ile İsparta Maarif Müdürlüğüne müracaatları lüzumu ilân olunur.

---



BU DERGİDEKİ KANUNLAR, KARARLAR VE TAMİMLERLE DİĞER YAZILAR TARAFIMIZDAN OKUNMUŞTUR

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| 1 | 12 | 23 | 34 | 45 |
| 2 | 13 | 24 | 35 | 46 |
| 3 | 14 | 25 | 36 | 47 |
| 4 | 15 | 26 | 37 | 48 |
| 5 | 16 | 27 | 38 | 49 |
| 6 | 17 | 28 | 39 | 50 |
| 7 | 18 | 29 | 40 | 51 |
| 8 | 19 | 30 | 41 | 52 |
| 9 | 20 | 31 | 42 | 53 |
| 10 | 21 | 32 | 43 | 54 |
| 11 | 22 | 33 | 44 | 55 |

ANKARA — MAARİF MATBAASI